

LA SEGUNDA EPISTOLA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS CORINTIOS YA'A KUU CARTA UU JA NI CHAA SAN PABLO APOSTOL NUU ÑAYIVI NUU CORINTO

Sa'an kúta'u

¹ Máá-rí Pablo kúu-rí apóstol nuu Jesucristo, chí súan ñi jata'an ñi Dios. Te jín ñaní-yo Timoteo káchaa-rí tutu yá'a nuu tíku'ñi Dios kánchaa ñi ñuu Corinto, onde jín núu táká ñayivi ndóo káxiukú ñi ñuu Acaya. ² Tu'un luu ío ñi, jín tú'un kuaká'nu ñi, ja kí nuu máá Táa-yo Dios, jín ja kí nuu máá Jito'o-yo Jesucristo, ná kóo jín-ró jíná'an-ró.

Ndasa ñi sándéé ñi Pablo jín túndó'o

³ Ná kúta'u-yo núu Dios, Táa Jito'o-yo Jesucristo, chí Táa tu'un kúndá'ú ñi yóo kúu-ya. Te suni Dios taká tu'un ndúndéé ñi-yo kúu-ya. ⁴ Te máá-yá, chí ja'a-ya tú'un ndéé ñi-yo núu táká túndó'o káta'an-yo, náva'a yóo, suni kuu kua'a-yó tú'un ndéé ñi nuu cháa kájito túndó'o. Te jín tú'un ndúndéé ñi-yo sá'a Dios ja ká'an máá-yó máá tú'un ndéé ñi. ⁵ Chí nátu'un jito ta'an-yo kuá'a túndó'o jín Cristo, suni súan bueno ní'in-yo tú'un ndéé ñi-yo sá'a máá Cristo. ⁶ Ko nú kájito máá-rí túndó'o, yuán kúu ja ná káku máá-ró te koo ndéé ñi-ró. Xí nú kándundéé ñi-rí, yuán kúu ja ná ndúndéé ñi-ró. Chí ní'in-ró tú'un-ún, te nú jín

paciencia ná ndó'o-ró túndó'o nì kando'o-rì. ⁷ Te tú násama inì-rì ja káñukuu inì-rì sikí róó, chí a kájini-rì ja nátu'un kájito ta'an-ro túndó'o jín-rí, suni súan kándundéé tá'an inì-ro jín-rí. ⁸ Kákuni-rì, ñáni, ja ná júku'un inì-ro sikí túndó'o nì kata'an-rì inì ñuu Asia. Chi nì kukuí'a inì añú-rì já á yani ma kánda-rì, te káindatu ká'nu-na-rì ja kúu-rì núú. ⁹ Ko máá-rí, a nì kaja'ncha inì-rì ja kúu-rì. Súan sá'a-ya náva'a ma kándíja-rì ja kúu nama-rì máá-rí, chí sua nuu Dios ja náschakú-ya ndíyi, kándíja-rì. ¹⁰ Chì máá-yá, nì nama-ya rúu jíná'an-rì onde nuu á yani kuu-rì, te náma-ya rúu. Te káñukuu inì-rì, ja súni nama-ga-ya rúu. ¹¹ Suni ná chéndéé-ró rúu ja kakán ta'u-ro já'a-rí, náva'a suni kua'a-í, ná nákuatá'ú-i ja sikí rúu, ná nì kani'in-rí ta'u-rí nì sá'a kua'a-í ja ní kajikan ta'u-í.

Naja tú ní jáa yachì Pablo

¹² Chì jín yá'á kúu ja kásatéyí-rí máá-rí. Chì inì añú-rì kúu testigo ja ní kajika kuu va'a ñúkúún-rí inì ñuyívi, jín tú'un ndoo inì, jín tú'un kájí iní cuenta Dios, nasu jín tú'un ndíchí cuenta ñuyívi, chí sua jín tú'un luu ío inì Dios. ¹³ Chì tuká káchaa-rì tu'un jáá núu-ro, chí ja á káka'u-ró-ún kúu, te a kájuku'un inì-ro. Te ñúkuu inì-rì ja ná júku'un va'a va'a inì-ro, ¹⁴ chí ndaa, kájuku'un inì-ro ñin tá'ú, ja ondé kivi ncháa máá Jító'o-yo Jesús, te koo sñ inì-ro já sikí rúu, te suni súan koo sñ inì-rì ja sikí róó jíná'an-ró. ¹⁵ Te súan nì jani ndíja inì-rì. Te yúan jáa-rì nuu-ro xná'an-ga núú, náva'a kusñ inì-ro úu jínu. ¹⁶ Chì ichi núu-ro jáa-rì, yúan-na te ja'a-rì ki'in-rì ñuu Macedonia núú, te ndenda-rì

ñuu Macedonia, te nchaa-ri nuu-ro ingá jínu, te róó nachu'un íchí-ró rúu kǐ'in-ri ñuu Judea núu. ¹⁷ Te ja súan nǐ kuu inǐ-ri jaa-ri, te chaa nátu'u iní kúu-ri náún. Xí tú'un ja jáni inǐ-ri sá'a-ri-ún, tu'un jáni yúkú-ni inǐ máá-rí kúu náún. Yachǐ ká'an-ri: Kuu, kuu, yúan-na te: Túu, túu, náún. ¹⁸ Chǐ skíkuu va'a Dios, te jiní-ya já tú'un káka'an-ri jín-ró, nasu ká'an-ri: kuu, yúan-na te: Túu-ni. ¹⁹ Jesucristo kúu Se'e Dios. Te Silvano jín Timoteo jín rúu, nǐ kajani-ri tu'un-ya núu-ro. Te jín-ya, nasu tú'un kuu, jín tú'un túu íó, chǐ nuu máá-ya, íó máni tu'un kuu. ²⁰ Chǐ taká tu'un nǐ keyu'u Dios, nǐ ka'an: Kuu, ja cuenta máá-ya. Te máá-yó, káka'an-yo: Amén, nuu-ya, chǐ kánakana jaa-yó Dios. ²¹ Te Dios kúu l'a skétá'an nǐ'in ruu jín róó jín Cristo. Te nǐ chaa-ya tínu siki-yo. ²² Te suni máá-ya, nǐ chaa-ya tuní siki-yo, te nǐ ja'a-ya Espiritu-ya iní añú-yo já kúu seña-yo. ²³ Té jaa-ga-ri Corinto, chǐ tú kuní-ri kana jín-rí nuu-ro. Te ná kúu Dios testigo, ndasa jáni inǐ añú-ri. ²⁴ Nasu kákuni-ri kuti'in nǐ'in-ri so'o-ró ndasa kákandíja-ró, chǐ sua káchindéé tá'an-ri jín-ró já ná kúsí-ga inǐ-ro. Chǐ ká'iin nǐ'in-ró jín tú'un kákandíja-ró.

2

¹ Ko súan nǐ chaa inǐ-ri ja má jaa-ri ingá jínu nuu-ro jín tú'un ndúkuí'a inǐ-ro sá'a-ri. ² Chǐ nú ndúkuí'a inǐ-ro sá'a-ri, te ndé chaa kúu ja násásí iní ruu, chǐ suni máá cháa ja ndúkuí'a inǐ sá'a-ri-ún. ³ Te suni tu'un yá'a nǐ chaa-ri nuu-ro, náva'a nú nǐ jaa-ri, te ma kúkuí'a inǐ-ri sá'a chaa ja násásí nǐni iní ruu jian. Te jáni ndija inǐ-ri ja nátu'un

kúshí iní-rí, suni koo shí iní taká-ro. ⁴ Chì siki já jito xaan-rí tundó'o, te tá'u'u iní añú-rí, te xaan ndé'e nducha núu-rí, kúu ja ní chaa-rí tutu yá'a nuu-ro, náva'a ná kuní-ro já maní xaan-rí jín-ro, nasu já ndúkuí'a iní-ro sá'a-rí.

Siki tú'un kuña ká'nu iní

⁵ Ko nú ñin chaa sákuí'a iní-de ruu, nasu níni ruu sá'a-de jín-rí, chì suni onde siki taká-ro sá'a-de. Súan ká'an-rí, náva'a tú ka'an xaan-gá-rí nuu-ro. ⁶ Te sava-ró, nì kákana jín-ro núu-dé, te su súan-ni a nì kuu castigo yá'a siki ñin chaa súan. ⁷ Ja yúan súa ná sá'a-ró tóká'nu iní-ro núu-dé jíná'an-ró, te ka'an-ro tú'un ndéé iní jín-de, náva'a má ndákí'vì tu'un kuí'a iní-ún xiní-dé. ⁸ Te ká'an nì'in-rí jín-ro, ja ná náka'an maní-ro jín-de jíná'an-ró. ⁹ Chì suni ja siki tĩnu yá'a kúu ja ní chaa-rí nuu-ro, náva'a koto nchaa-rí róó, te kuní-rí nú kájandatú va'a-ró taká tĩnu. ¹⁰ Te nú sá'a-ró tóká'nu iní-ro núu ñin chaa, suni ruu. Te nú nì sá'a-rí tóká'nu iní-rí nuu ñin-de, siki já maní-rí jín-ro núu Cristo, yúan ní sá'a-rí tóká'nu iní-rí nuu-dé, ¹¹ náva'a ma kúndéé Satanás xndá'ú yóó, chì a kájinì va'a-yó modo tĩn yátá-ún yóó. ¹² Ná nì ja'an-rí ñuu Troas ja káni-rí tu'un va'a Cristo, nì nuña ichi já ká'an-rí nì sá'a maa Jító'o-yo. ¹³ Ko tú ní kúshí iní añú-rí chì tú ní nani'ín-rí ñani-rí Tito. Yúan-na te nì nakuatá'ú-ni-rí nuu taká chaa-ún, te nì ki'in-ní-rí ichi kuá'an-rí ñuu Macedonia. ¹⁴ Ko ná kúta'u-yo núu Dios, chì bueno kúndéé-yó skáka-yó tĩnu Cristo sá'a-ya, chì taká lugar jichá nuu tu'un-ya kuá'an kásá'a-yó, te kájinì tu'un-i-ya. ¹⁵ Chì tu'un Cristo, bueno skáka-yó já'an sá'a Dios, te jáa tu'un-ún nuu chaa kákaku jín

núu cháa kánaa. ¹⁶ Ìn cháa-ún, vasa jini so'o-de tu'un-ún, ná kúu ì-de. Te inga cháa jini so'o va'a, ná kúchaku-ni-de. Te ja siki táká tu'un yá'a, ndé cháa kanda jín. ¹⁷ Chì nasu cháa káxikó tú'un Dios cuenta mercancia kákuu-rì, vasa kásá'a sava cháa súan, chì sua cháa ndaa kákuu-rì. Ná tu'un cháa nì tájí Dios vai kákuu-rì, chì Dios, jini-ya ndasa káka'an-rì tu'un Cristo.

3

Siki tú'un contrato jáá

¹ A nì ndejá'a-yó inga jinu ká'an-yo já'a máá-yó náún, xí kánandi-i-rì tutu ka'an ja'a-rí ja kúu róó, xí tutu ka'an-ro já'a-rí ná tu'un sava-de náún. ² Róó kákuu tutu-rì yóso-ro iní añú-rì, te kájinì taká cháa nuu, te káka'u-de. ³ A kájinì ndijin-i ja róó kákuu tutu nì cháa Cristo, ja ní kaskáka-rì, ko nasu jín tinta, chì jín Espíritu Dios, I'a chakú, nì cháa-ya, ni nasu núu yúu tabla, chì ichi iní añú. ⁴ Yuán kúu tu'un kájanì ndija iní añú-rì jín núu Dios sá'a máá Cristo. ⁵ Nasu kájanì inì-rì ja kákundéé máá-rí ja máá-rí siki tíñu-ún, ja kákuu inì-rì. Chì súan já'a máá Dios tu'un ja kúndéé-yó. ⁶ Chì siki ìn contrato jáá, játiñu va'a-rì sá'a-ya, ko nasu já ká'an letra, chì ja ká'an máá Espíritu kúu. Chì letra já'ni, ko Espíritu náschakú. ⁷ Te tu'un-ún ja kúu-yo jín núu, chì nì yoso núu yúu. Te xaan ní ndii ncháa kivi ní cháa-ún. Te nì ndii ncháa nuu Moisés nì sá'a. Te ja yuán tú ní kákuu nde'é sé'e Israel nuu-dé, vásá kuéni kuéni nì nda'va ja ndii ncháa-ún. ⁸ Te nú súan ío yuán, naga nì kuu tu'un Espíritu. Á tú ví'í-gá ndii ncháa nuu. ⁹ Chì nú tu'un ja tá'nu

ndatu-yo jíin, nì ndii ncháa, ví'í-gá ndíi ncháa xaan tú'un nasánda yóó. ¹⁰ Chi ja ní ndii ncháa-ún, tuká ndíi ncháa jíin yá'a, chi nì'in-ga ndíi ncháa ya'a. ¹¹ Chi nú ja ní nda'va-ún nì ndii ncháa, ví'í-gá ndíi ncháa ja kóo ní káni. ¹² Nú súan káñukuu inì-rì, te ná chùndéé inì-rì ka'an-rì núsáa, ¹³ te tú kásá'a-rì nátu'un nì sá'a Moisés, ja ní jasú-de ìin sa'ma núu-dé, náva'a tú kuu ndé'é sé'e Israel nuu-dé ndasa kuanda'va ja ní ndii ncháa-ún. ¹⁴ Ko inì añú máa cháa-ún nì ndasú, chi onde vina nú káka'u-de tutu contrato aná'an, te sunì nátu'un ndasú-ni sa'ma-ún nuu-dé, tú núña, chi onde nú kándíja-yó Cristo, yúan-na te kuxio sa'ma-ún kì'in. ¹⁵ Suni sáni onde vina, nú káka'u-de tutu nì chaa Moisés, te ndasú-ni sa'ma-ún nuu añú-de. ¹⁶ Ko nú naxió káva inì-de nuu máa Jító'o-yo, te sa'ma-ún kuxio-ni kì'in. ¹⁷ Chi máa Jító'o-yo kúu-ya Espíritu. Te nuu ío Espíritu máa Jító'o-yo, yúan ío nuu káka kuu ndicha-na-yo. ¹⁸ Núsáa te taká máa-yó, tú ndasú nuu-yo, te kándé'é-yó núu máa Jító'o-yo, nátu'un nuu ìin espejo, ndasa ndíi ncháa nuu-yá. Te suni súan ndíi ncháa kánasama-yó nátu'un káa máa-yá. Súan sá'a Espíritu Jító'o-yo jíin-yó.

4

¹ Ja yúan ní chaa-ya tíñu yá'a siki-rí nátu'un nì kundá'ú inì-ya rúu. Te tú kákuitá-rì, te tú káyu'ú-rì. ² Chi sua nì kachaxio-rì tu'un yísá'í ja kúka nuu-yo sá'a-ún kua'an. Tú xndá'ú-rì kájika kuu-rì, nì tú kánasama-rì tu'un Dios, chi sua káka'an ndijin-rì tu'un ndaa. Te taká ñayivi kájinì inì añú-i ja káka'an va'a-yó ondé nuu Dios. ³ Te nú sáni-ga ndasú siki tú'un va'a káka'an-rì, nuu cháa naa ndasú siki.

4 Chi ja t̃in so'o ñuyívi yá'a, ñi jas̃u xiñi cháa tú kákandíja, náva'a tú tuun ndua tú'un va'a nuu já jiñi tuní cháa-ún, te kuni-de ndasa luu kánchaa Cristo, chí muestra Dios kúu-ya. 5 Chí nas̃u tú'un máa-rí kájani-r̃i, chí tu'un máa Jító'o-yo Jesucristo kúu. Te ruu kákuu-r̃i mozo-ro já sikí Jesús. 6 Chí Dios kúu I'a ñi tá'ú-yá tiñu ja ná kúndij̃in ñuñáa. Te ñi stúun-ya iñi añú-r̃i, náva'a ná kuni-r̃i nuu Jesucristo ndasa ndíi ncháa Dios.

Ndas̃a ndo'o ñayívi kándíja

7 Ko tu'un yá'a ñú'un iñi yiki kúñu vitá xaan-rí, náva'a ná kuni-r̃i ja onde nuu Dios kúu nuu k̃i fuerza ñ'in xaan, nas̃u núu máa-rí kenda. 8 Kájito-r̃i tundó'o taká lado, ko kákanda-r̃i j̃ín. Tú kákutuní iñi-r̃i ndasa sá'a-r̃i, ko káñukuu ná'in iñi-r̃i. 9 Káchindik̃in-i ruu, ko tú xndóo-ya rúu. Kástuj̃í-í ruu, ko tú káxnáa-í ruu. 10 Te taká lado kájika kuu-r̃i, te nene a yani kuu yiki kúñu-r̃i, ná ñi j̃i'í Jesús, náva'a j̃ín yiki kúñu-r̃i te ná kuni ndij̃in-i tu'un ñi nachaku Jesús. 11 Chí ruu, nini káichaku-r̃i, nene kaja'a-r̃i máa-rí, te ná kúu-r̃i nú kuu-r̃i sikí Jesús, náva'a j̃ín yiki kúñu ndá'ú-r̃i yá'a, ná kuni ndij̃in-i tu'un ñi nachaku Jesús. 12 Ja yúan j̃ika kue'e kuu-r̃i j̃ín-rí, te j̃ín-ró j̃ika tu'un kuchaku-ro. 13 Ko ñin-ni modo kákandíja-r̃i, nátu'un cháa ñi cháa nuu tutú: Ñi kandíja-r̃i te ja yúan ní ka'an-r̃i, áchí. Suni súan kákandíja-r̃i, te ja yúan káka'an-r̃i. 14 A kájiñi-r̃i ja máa I'a ñi naschakú Jesús, suni naschakú-ya rúu j̃iná'an-r̃i ja j̃ín Jesús, te kani-ya rúu nuu-yá onde j̃ín róo j̃iná'an-ró. 15 Chí taká tundó'o yá'a kando'o-r̃i ja sikí róo j̃iná'an-ró, náva'a nándeá-ga tu'un luu-ya k̃i'in nuu kuá'a-gá-i, te ná káa-ga ná

nákuatá'ú-i, te ná nákana jaa-i Dios. ¹⁶ Ja yúán tú káyú'ú-rí, chi sua ndújáá añú-rí ñin ñin kivi, vasa kuakujítá yiki kúñu-rí. ¹⁷ Chi tundó'o kájito-rí vina, tú ká'ú kúu, chi núnúu-ni kúu, te ná ní'in-rí ta'u ñá'nu, luu xaan, kúu-rí níí káni sá'a-ún. ¹⁸ Tú kándé'é-rí nuu ndátíñu ja jiní ndijin-yo nuu, chi sua kándé'é-rí nuu ndátíñu ja tú jiní ndijin-yo nuu. Chi ndatíñu ja jiní ndijin-yo nuu, ja'a-ni ki'in. Ko ndatíñu ja tú jiní ndijin-yo nuu-ún, kundito níí káni.

5

Ve'e ja tú ní kuvá'a jín ndá'a

¹ Chi a kájiní-rí ja vé'e kuii ncháá-rí nuu ñú'un yá'a, nú ná náa, te a káñava'a-rí ñin ve'e ká'nu nuu Dios, ko ñin ve'e ja násu jín ndá'a ní kuvá'a, chi níí káni súan-ni ío máa ondé andíví. ² Te ja siki yá'a kúu ja kájaka nuu iní-rí, chi kákuni-rí kundasu ve'e-rí andíví-ún siki-rí. ³ Chi nú ná nándasu siki-rí, te ma koo víchí líi-gá-rí. ⁴ Chi suni súan ruu ja ká'jin-rí iní ve'e kuii yá'a, ndá'ú xaan kájaka nuu iní-rí, chi tú kákuni-rí kúvíchí líi-rí, chi sua kákuni-rí koso tá'an ku'un-rí, náva'a kunuu ja kúu-ún ki'in, te kendoo ja kúchaku-ún níí káni. ⁵ Ko I'a ní sáva'a ruu ja súan nduu-rí, Dios kúu-ya. Te máa-ya ní ja'a-ya Espíritu iní-rí ja kúu seña nuu-rí. ⁶ Ja yúán nené ká'io ndée iní-rí. Te kájiní-rí ja níni ká'jin-rí chii yiki kúñu yá'a, kájika kuu jíká-rí nuu máa Jító'o-yo. ⁷ Chi siki ja kákandíja-rí te kájika-rí, nasu ja kándé'é-rí nuu. ⁸ Ko tú yú'ú-rí, vasa ví'í-gá kákuni-rí kenda-rí chii yiki kúñu yá'a, ja nájaa-rí kuxiukú-rí jín máa Jító'o-yo. ⁹ Nándúkú ndée

vá'a-rì núsáá, vasa ká'jín jíká-rí, xí káxiukú-rí ve'e ká'jín yani-rì, ko ná kúsii iní-ya sá'a-rì. ¹⁰ Chì nínì kuiñi ndijin taká-yo yú'u mesa Cristo sándaa-ya tíñu-yó, náva'a ki'in ñn ñn-yó yá'u-yó nú ndasa tíñu nì kasá'a-yó jín yíki kúñu-yó, vasa va'a xí vasa ñáá.

Ndasa naketá'an-i jín Dios sá'a-yó

¹¹ Kájini-rì kuandatu-rì nuu máá Jító'o-yo, te káskándíja-rì ñayivi. Ko a jini ndijin Dios ruu jíná'an-rì, te suni káñukuu inì-rì ja kájini ndijin-ro rúu jín iní añú-ro. ¹² Nasu núu-ro káka'an tuku máá-rí ja'a máá-rí, chì kákastu'ún-rí modo ndasa sátéyí-ro máá-ro sikí rúu, náva'a ná ní'in-ro tú'un xndió káni-ro núu cháa ja kásatéyí-de máá-de ja kándé'é-de ndasa kándaa nuu-dé, tú kándé'é-de ndasa kándaa iní añú-de. ¹³ Chì núu cháa kándatachì kákuu-rì, sikí já játíñu-rì nuu Dios kúu. Te núu cháa ká'io kájì iní kákuu-rì, sikí já játíñu-rì nuu róó kúu. ¹⁴ Chì tu'un kúndá'ú inì Cristo, stétuu ruu sá'a-rì tíñu yá'a. Chì súan kájani inì-rì ja nú ñn-ya ní jì'ì ja'a taká ñayivi, te nátu'un nì kaji'ì taká-i núsáá. ¹⁵ Te nì jì'ì-ya já'a taká ñayivi. Ja yúán ñayivi káichaku, tuká kuchaku-i ja máá-i, chì kuchaku-i ja sikí máá-yá, I'a nì jì'ì te nì nachaku ja sikí máá-i. ¹⁶ Ja yúán ondé vina te ní-gá kua'an-yo, ma káni yúkú iní-rì koto-rì nì ñn ñayivi, vasa súan nì kajani yúkú iní-rì sikí Cristo sáá, ko vina tuká jani inì-rì súan. ¹⁷ Chì nú ñn ñayivi yí'i-i nda'a Cristo, a nì nduu jáá-i, te tu'un tú'ú, a nì kaja'a kua'an. Te vina a nì ndi'ì nì kandujáá. ¹⁸ Te ndi'ì ya'á ní sá'a Dios. Chì máá-yá a nì nasketá'an-ya rúu jín máá-yá nì sá'a Cristo. Te nì cháa-ya

tíñu siki-rí ja kástu'ún-rí ndasa naketá'an-i jín-yá. ¹⁹ Te jandáa, chí jín Cristo nì jiku Dios, náskétá'an máa-yá ñuyívi jín máa-yá, te taká kuachi kásá'a chaa tú ní chí'i-ya cuenta siki-dé. Te nì chaa-ya tíñu siki-rí ja ná káni-rì tu'un ndasa naketá'an-i jín-yá. ²⁰ Ja yúan vái koyo-rì jín sí'ví máa Cristo. Te ná sá'a-yó cuenta ja yú'u núu Dios kákuu-rì. Te káka'an nda'ú-rì jín-ró jín sí'ví máa Cristo, ja ná náketá'an-ró jín Dios. ²¹ Te Jesús, tú ní sá'a-ya kuáchi. Te nì nduu-ya kuáchi nì sá'a Dios ja yóó, náva'a kendo ndaa-yo modo Dios sá'a Cristo.

6

¹ Suni súan ruu, káchindéé tá'an-rì jín-yá. Te káka'an nì'in-rì jín-ró ja má kuatá'ú sáni-ró tú'un luu ío inì Dios. ² Chí áchí-ya: Máa kivi vá'a nì jini so'o-rì tu'un ká'an-ro, te kivi ní kaku-ró ní nama-rì róó. Vina-ni kúu máa kivi vá'a, vina-ni kúu máa kivi náma-rì róó, áchí-ya. ³ Ni ñin chaa, tú káskívi-rì-de nuu ní ñin kuachi, náva'a ma ká'an-i siki tíñu kándiso-rì. ⁴ Chí sua káskíkuu va'a-rì jín taká tíñu, nátu'un kájatíñu-rì nuu Dios. Te nì kakanda-rì vasa kájito-rì tundó'o, vasa kánandi'i-rì, vasa kándukuí'a inì-rì, ⁵ vasa káskúun-i yunu xíi sukun-rí, vasa táan-í ruu vekaa, vasa kándonda va-a-i siki-rí, vasa kána tain-rí, vasa kája'ni-rí máa-rí ja núma'ná, vasa ká'io ndicha inì-rì. ⁶ Ko kájika-rì jín tú'un ndoo, jín tú'un júku'un inì, jín paciencia, jín tú'un manì inì, jín Espíritu Santo, jín tú'un kúndá'ú ndija inì, ⁷ jín tú'un ká'an káji, jín fuerza Dios, jín tú'un jika ndaa nuu tú'ma-yó, kúu ichi ndávésé-rí, te kúu ichi ndává'a-rì, ⁸ vasa

jíñú'ún káka'an-i jín-rí xí túu, vasa kájatú'ún-i ruu xí túu. Káka'an-i ja cháa xndá'ú kákuu-rí, vasa cháa ndaa kákuu-rí. ⁹ Káka'an-i ja tú kánakuni-i ruu ko a kájiní va'a-i ruu, xí já káji'i-rí, ko káichaku ná'ín-rí, xí já káxndó'o-i ruu, ko tú ní kája'ni-í ruu. ¹⁰ Káka'an-i ja kándukuí'a iní-rí, ko nene ká'io sñ iní-rí, xí já cháa ndá'ú kákuu-rí, ko kásá'a kúká-rí kua'a ñáyivi, xí já tú naún káñava'a kuti-rí, ko máá-rí xín ndí'i. ¹¹ Róo cháa ñuu Corinto. ní kaka'an káji-rí jín-ró, te onde jín iní jín añú-rí ní kundá'ú iní-rí róo. ¹² Ruu, chí ío lugar iní añú-rí ja kúu róo, ko róo, tú kásá'a-ró lugar iní añú-ró ja kóto ndá'ú-ró núu-rí. ¹³ Nátu'un jín sé'e-rí ká'an-rí. Ná kúndá'ú tuku iní máá-ró ruu, náva'a ñn núu ná xndíó káni-ró tú'un-ún.

Sikí tú'un tú kivi nduu-yo jín tíñu ñáá

¹⁴ Ma kivi koyo nduu-ró jín ñáyivi tú kákandíja, chí naún tíñu ketá'an sá'a tu'un ndaa jín tú'un ñáá. Te ndasa ketá'an ñundijín jín ñúñáa. ¹⁵ Ndasaka'an ñn núu tú'un Cristo jín tú'un Belial, xí ndasa kuiñi ká'nu cháa kándíja jín cháa tú kándíja. ¹⁶ Ndasaka'ni tá'an tu'un ve'e i Dios jín tú'un ndoso. Chí yóo kákuu-yó vé'e i Dios, I'a chakú, nátu'un ní ka'an Dios: Kunchaa-rí te kaka kuu-rí ma'ñú-i, te kuu-rí Dios máá-i, te kuu-i ñáyivi máá-rí. ¹⁷ Chí máá Tatá Dios ká'an-ya: Ja yúan ná kenda koyo-ró má'ñú máá-de, te ná sásñn-ró máá-ró, te ma ké'é-ró tíñu chá'an, te naki'in sé'é-rí róo, ¹⁸ te ruu kuu-rí Táa-ró jíná'an-ró, te róo jíná'an-ró kúu-ró sé'e yíi-rí jín sésí'i-rí, áchí máá Tatá Dios, I'a kúñá'nu tá'ú tíñu.

7

¹ Ñáni, káñava'a-yó tú'un yá'a ja ní keyu'u-yá, te ná nákachá ndi'i-yó táká cha'an ndiso yiki kúñu-yó jíín añú-yo núsáá. Te ná kuándatu-yo núu Dios, te ná siyíja-yó máá-yó jíín tú'un nì nasándoo-ya yóó.

Ja ní nakani inì tiku'nì kándíja

² Ná káni va'a inì-ro já kúu ruu. Tú ní ìn cháa ní kásá'a ndiva'a-rì jíín-de. Tú ní ìn cháa ní kásijíta-rì. Tú ní ìn cháa ní káxndá'ú-rì. ³ Nasu ká'an-rì tu'un yá'a ja nákuxndíi-rì siki-ro, chí a nì ka'an-rì jíín-ró já kákundá'ú inì-rì róó, te ìn ká'nu-ni kuu-yo, te ìn ká'nu-ni kuchaku-yo. ⁴ Xaan chúndéé iní-rì ká'an-rì tu'un-ró. Xaan sátéyíi-rì máá-rì ja siki róó jíná'an-ró. Xaan ío ndéé iní-rì. Xaan kúsii iní-rì, vasa taká tundó'o yá'a kájito-rì. ⁵ Chí ná nì jakoyo-rì ñuu Macedonia tú ní kúu kuti ndétatú-rì, chí sua nì kajito-rì tundó'o taká lado. Ichi fuera kájatá'an, ichi iní kayu'ú-rì. ⁶ Ko cháa ndúkuí'a inì, ndundéé iní-de sá'a Dios, te nì nasándéé-ya inì-rì jíná'an-rì ja ní ncha Tito. ⁷ Ko nasu máá ìn siki já ní ncha-de, chí suni nì kakusii iní-rì jíín tú'un ndéé iní ja ní ndundéé iní-de nì kasá'a-ró. Chí nì nakani-de tu'un nuu-rì ndasa kájítú iní-ro, ndasa kánde'e-ro, ja káñukuu inì-ro rúu. Te ja yúán ní kusii-gá inì-rì. ⁸ Chí vasa nì kukuí'a inì-ro ní sá'a carta-rì, tuká nákanì inì-rì vasa a nì nakani inì-rì, chí a nì jini-rì ja ní kándukuí'a inì-ro yakú-ni kivi ní sá'a carta-rì. ⁹ Te vina kúsii iní-rì. Ko nasu siki já ní kándukuí'a inì-ro, chí sua ja ní kanakani inì-ro ní sá'a ja ní kándukuí'a inì-ro. Chí súan nì kunì máá Dios ja ní kándukuí'a inì-ro, te tú ní xnáa-ro ní ìn ta'u-ro sá'a-rì. ¹⁰ Chí nú kándukuí'a inì-yo nátu'un

kuní Dios, yúan-na te ná nákani iní-yo te kaku-yó. Nú sá'a-yó súan, te ma yú'ú-yo. Kó nú cuenta siki ñuyívi yá'a kándukuí'a iní-yo, te kuu-yo sá'a. ¹¹ Ní kándukuí'a iní-ro nátu'un kuní Dios. Vina te ndé'é ndasa xaṇ ní kajítú iní-ro ní sá'a, te xaṇ ní kaka'an-ro já'a máá-ró, te xaṇ ní kakití iní-ro, te xaṇ ní kayu'ú-ro, te xaṇ ní kañukuu iní-ro, te xaṇ ní kanandúkú ví-ro, te xaṇ ní kakana jín-ro núu kuáchi. Te bueno ndoo ní kakenda-ró, tú naún kuáchi ní kenda siki-ro. ¹² Ja yúan vasa ní chaa-rí tutu-ún nuu-ro, ko nasu siki cháa ní sá'a kuáchi-ún kúu, te ní nasu siki cháa ní ndo'o-ún kúu, chí sua náva'a ná kuní ndijín-ro jín'an-ró ndasa kañukuu iní-rí siki róó nuu Dios. ¹³ Ja yúan ní kándundéé iní-rí ní sá'a tu'un ndéé-ró. Ko ví'í-gá ní kakusí iní-rí ní sá'a tu'un ní ndusí iní Tito, chí ní nani'in iní añú-de ní kasá'a-ró. ¹⁴ Chí ní ndutéyí iní tí'lí iní-rí nákani-rí tu'un nuu-dé ndasa kasá'a-ró. Te tú ní kúka nuu-rí jín, chí nátu'un ní kaka'an ndaa-rí taká tu'un jín-ró, suní súan ní kee ndaa taká tu'un ní kaka'an téyí-rí cuenta róó nuu Tito. ¹⁵ Te káa-ga kúndá'ú iní-de róó, hora núku'un iní-de ndasa kájandatu taká-ro, jín ndasa káyú'ú-ro te kákisi-i róó ná ní kajatá'ú-ró-de. ¹⁶ Kúsí iní-rí, chí tú yú'ú-rí ndasa kasá'a-ró jín ní iní tiñu.

8

Siki já jakín-i xu'ún kuátíñu ñgyívi ndá'ú kándíja

¹ Nání, suní súan kákastu'un-rí nuu-ro, ndasa ní ja'a Dios tu'un luu ío iní-ya núu tíku'ní kákandíja ká'io iní ñuu Macedonia. ² Chí kua'a túndó'o ní ja'a-ya núu-í, ja ní jito nchaa-ya-í. Te vasa

ndá'ú xaan káta'an-i, ko nī kakusi xáan iní-i. Te bueno ká'io iní-i nī kaja'a-i najín. ³ Te a jiní máa-rí ja táká ja á kúu sá'a-i, nī kaja'a-i. Te so-bra-ga nī kaja'a-i, nátu'un kákana kuu iní máa-i. ⁴ Te nī'in xaan ní kajikan-i permiso nuu-rí ja ná chindéé chítuu-i sava-ga chaá ndoo. ⁵ Ko nasu iin súan káñukuu iní-rí núú, chī sua xna'an-ga nī kaja'a-i máa-i nuu máa Jító'o-yo jín núu-rí, chī súan nī jata'an iní Dios. ⁶ Te ja yúan ní kaka'an nī'in-rí jín Tito ja ná síjínu ndí'i-de tiñu luu yá'a jín-ró jíná'an-ró, nátu'un nī kejá'a-de sá'a-de núú. ⁷ Bueno kásá'a-ró táká-ni. Bueno kákandíja-ró. Bueno káka'an-ro. Bueno kájuku'un iní-ro. Bueno kájítú iní-ro. Bueno kákundá'ú iní-ro rúu. Suni súan ná ndeá-ga tiñu luu yá'a sá'a-ró núsáa. ⁸ Na tú ká'an-rí nátu'un ká'an chaá tá'ú tiñu, chī sua ndé'é-rí nú kákundá'ú ndija iní-ro-í. Te jín modo kájítú iní sava-ga-i ná chíku'a-rí róó. ⁹ Chī a kájiní-ro tú'un luu ío iní Jesucristo, ja ní kundá'ú iní-ya róó. Te ja yúan ní nasándá'ú-ya máa-yá, vaša kúká-yá núú, náva'a koo kúká-ró jíná'an-ró sá'a tu'un nī kundá'ú-ya. ¹⁰ Te já'a-rí consejo yá'a nuu-ro. Andujin nī ka'io iní-ro sá'a-ró, te nī kejá'a-ró sá'a-ró. ¹¹ Núsáa te vina ío va'a ja ná síjínu ndí'i tuku-ró sá'a-ró. Te nátu'un nī kajítú iní-ro kejá'a-ró, vina te nú ndasa já'a tundó'o, suni súan ku'a-a-ró. ¹² Chī nú kúu iní-yo ku'a-a-yó, kuu ku'a-a-yó ndasa ñáva'a-yó, nasu já nú tú naún ñáva'a-yó. ¹³ Chī nasu ká'an-rí tu'un yá'a ja ná kuíni jinu sava-i jín tundó'o, te róó kuíni nī'in-ró jín tundó'o, ¹⁴ chī sua kuní-rí já ná koo iin nuu. Te vina kua'a káñava'a-ró te ku'a-a-ró núu-í, chī

kánandi'i-ga-i, náva'a suni súan nú kua'a ñáva'a-i te kua'a-i nuu-ro, nú kánandi'i-ga-ro, náva'a ketá'an ñin nuu sá'a-ró. ¹⁵ Nátu'un yóso núu tutú: Chaa ni kanastútú kuá'a, tuká naún ní kéndoo, te chaa ni kanastútú yakú-ni, tuká naún ní kánandi'i-de, áchí. ¹⁶ Ko ná kúta'u-rí nuu Dios ja iní añú Tito ni ja'a-ya súni tu'un kájítú iní-rí ja kúu róó. ¹⁷ Chi ni jatá'ú ndíja-de tu'un ni kaka'an-rí jín-de, ko suni súan jítú iní-de ki'in-de ichi jáa-de nuu-ro jíná'an-ró, chi súan kána kuu iní máa-de. ¹⁸ Te jín-de kátájí-rí ñin ñani jaa-de nuu-ro. Te tikuní taká lado, kájatú'ún-i chaa-ún, chi bueno jáni-de tu'un va'a. ¹⁹ Te nasu máa ñin ya'á, chi suni taká tikuní ni chaa tiñu siki-dé, ja kúu-de chaa chindéé tá'an jín-rí jín tiñu luu yá'a. Te kástútú-rí náva'a nakana jaa-i máa Jító'o-yo sá'a, te náva'a kuní-i ndasa kájito ndá'ú-rí nuu-í. ²⁰ Súan kásá'a-rí, náva'a ma ká'an ndíva'a ni ñin chaa siki-rí, ndasa kinchaka-rí xu'ún kuá'a yá'a ja ní kaja'a-ró. ²¹ Kájítú iní-rí sá'a-rí tiñu jín'ú'ún, ko nasu máa ñin nuu máa Jító'o-yo, chi suni súan jín núu taká chaa. ²² Suni kátájí-rí ñani-rí jaa jín-de jíná'an-de, chi tiñu jítú iní chaa yá'a, tñi jínu ni kajito nchaa va'a-rí-de. Te ví'i-gá vina jítú-ga iní-de, chi tuká yú'ú-de ja kúu róó. ²³ Chi Tito, máa-de kúu chaa chindéé tá'an sátiñu jín-rí ja siki róó. Te sava-ga ñani-yo-ún, máa-de kákuu ndajá'a tikuní kákandíja, te kánakana jaa-i Cristo sá'a-de. ²⁴ Te ná stá'an ndijin-ro núu-dé jín núu taká tikuní ndasa kákundá'ú ndíja iní-ro rúu, te ndasa tú ní kásátéyí sáni-rí máa-rí nuu-dé ja siki róó.

9

1 Chì cuenta siki xú'ún kájakin-ro já kuátíñu ñáyivi ndóo, tú níní cháa-ga-ri tutu nuu-ro. 2 Chì a jiní-ri ja kúu iní-ro sá'a-ró. Ja yúán sátéyí-ri máa-ri nuu ñáyivi ñúu Macedonia, chì ká'an-ri ja ñúu Acaya, a ká'io tu'a-de onde kua andujin. Te modo ja ní kasá'a-ró, nì ndukanda iní sava-de nì sá'a. 3 Ko tájí-ri ñani-yo núu-ro náva'a tú sátéyí sáni-ri máa-ri siki tíñu yá'a ja sikí róó, náva'a ná kóo tu'a-ró jíná'an-ró nátu'un nì ka'an-ri. 4 Chì sanaa te ja yakú cháa ñuu Macedonia jín-ri. Te nú kuni-de róó, ja tú ká'io tu'a-ró, yúan-na te koo tuká nuu-ri jíná'an-ri jín-ró, ja súan nì kaka'an-ri ja ká'io tu'a ndija-ró núu. 5 Ja yúán kánúú-gá nì ka'an nda'ú-ri jín ñani-yo, já ná kúxnúú-de ja-de nuu-ro, te ná sátu'a-de xú'ún já ní kakeyu'u-ro, náva'a koo tu'a nátu'un ñn ndatíñu ja kákuu iní-ro ní ja'a-ró, nasu já ní kastétuu-ri róó kúu. 6 Ko tu'un yá'a ká'an-ri: Chaa kakin táma, suni táma nástútú-de. Te cháa kakin kua'a, suni kua'a nástútú-de. 7 Ná ñn ná ñn-de ná kakín-de ndasa táva iní-de. Ma kúxíí iní-de kua'a-de, chì nasu fuerza kúu. Chì Dios, kúmaní iní-ya jín ñáyivi kúsi iní já'a. 8 Te máa Dios kuu sá'a-ya já ná ndeá ndi'i tíñu luu nuu-ro, náva'a ná kayá-ro táká ndatíñu, náva'a nene kanda va'a-ró, te kuu kua'a núu-ró ndá'a núu táká tíñu va'a. 9 Nátu'un yóso núu tutú: Onde jichá nì ja'a-ya núu ñáyivi káta'an ndá'ú. Te tíñu ndaa sá'a-ya, nene kéndoo ní káni. Achí. 10 Te I'a já'a tata nuu cháa sáka, suni kua'a-ya stáa kée-dé. Nakoko-ga itu-ro sá'a-ya. Te xndeá-ga-ya, te skuá'nu-ga-ya, tíñu ndaa sá'a-ró. 11 Te ná kúkúká-ró jín táká,

náva'a kuu kua'a kua'a-ro, te skáka-rì nuu-í. Te yuán sá'a ja kánakuatá'ú-i nuu Dios. ¹² Chi xu'ún kájakin-ro ja kúu siki tíñu yá'a, nasu níni nuu táká ñayívi ndóo chindéé tá'an jín-i, chi suni kua'a-í kánakuatá'ú núu Dios sá'a. ¹³ Te tíñu yá'a kúu ja jíto nchaá róó. Te ja yuán kánakana jaa-i Dios siki ja kájandatu-ro jín ja kájatú'ún-ró tú'un va'a Cristo. Chi va'a kákuu iní-ro kájakin-ro náva'a kuatíñu máa-i jín sáva-ga-i. ¹⁴ Suni súan kájikan ta'u máa-i ja'a-ro jíná'an-ró. Chi káñukuu xa'an iní máa-i róó, siki ja ní sjá'a Dios tu'un luu ío iní-ya ní ja'a-ya núu-ro. ¹⁵ Ná kúta'u-yo núu Dios, chi nì kiin ndiva'a-na-ya tá'u-yá nì ja'a-ya núu-yo.

10

Ja ní ka'an Pablo ja'a tíñu ndiso-de

¹ Ko ruu, Pablo, chi jín tú'un vitá iní, jín tú'un maní iní ío iní Cristo, ká'an nda'ú-rì jín-ró. Ruu, nú kánchaa-rì jín-ró, chi sá'a súchí ndíja-rì iní-rì nuu-ro, ko nú kánchaa jíká-rì, chi a chundéé-ni iní-rì ká'an nì'in-rì jín-ró. ² Yuán ká'an nda'ú-rì jín-ró vína, náva'a nú nì jaa-rì nuu-ro, te tú níni chundéé iní-rì ka'an xa'an-rí, vasa jáni ndíja iní-rì ja ká'an-rì súan nuu sáva-ga-de ja kájani iní-de ja kájika kuu yúkú-ni-rì. ³ Chi vasa kájika kuu-rì iní ñuyívi, ko tú kájatá'an-rì nátu'un kájatá'an-i iní ñuyívi. ⁴ Chi ja kájatá'an-rì jín, nasu ja kájatíñu-i iní ñuyívi kákuu, chi ja yí'i fuerza Dios kákuu. Te kuu xnáa-ún táká ndatíñu nì'in. ⁵ Káxnáa-rí taká tu'un kástatá'an-i, jín tú'un ja ndúkú sávixi máa, kuní kasu ichi náva'a ma kuní sava-ga-i nuu Dios núú. Ko tñn-rì so'o taká tu'un kájani

ini-i, náva'a kuu kuandatu-i nuu Cristo. ⁶ Te ká'io tu'a-ri ja xndó'o-ri chaa tú kájandatu, onde nú ná skíkuu máá-ró kuándatu va'a-ró. ⁷ Ndé'é-ró núu táká ndatíñu ndasa kájito. Nú ñin chaa jáni ndija ini-de ja yí'i-de nda'a Cristo, ná sá'a-de cuenta ja nátu'un yí'i máá-de nda'a Cristo, suni súan ruu. ⁸ Chi vasa sátyíí-ga-ri máá-rí siki tíñu ni chaa-ya siki-rí jíná'an-ri, te ma kúka nuu-rí sá'a, chi tíñu-ún ni chaa máá Jító'o-yo siki-rí ja skuá'nu-ga-ri róó jíná'an-ró, nasu já xnáa-rí róó. ⁹ Chi tú kuní-ri ja káni ini-ro já ndúkú-rí síyú'ú-ri róó jín carta-ri. ¹⁰ Chi ío chaa káka'an ndija: Carta-de xaan ndái, te ni'in ká'an, ko nú ni chaa-de, tú ndáján jító-de, te tu'un ká'an-de chi tú káxáan, áchí-de. ¹¹ Te chaa-ún, ná sá'a-de cuenta ja nátu'un káka'an-ri jín carta nú ká'jin jíká-rí, suni súan kákuu-ri jín tíñu nú ká'jin-ri nuu-ro. ¹² Chi tú kákuni-ri kivi nduu-ri jín-de, ni ja skétá'an-ri máá-rí jín sáva chaa ja kájatú'ún-de máá-de. Máá cháa-ún, káchikua'á-de máá-de ja máá-de, te káskétá'an-de máá-de jín tá'an-de, ko tú ká'io kájí ini-de ja súan. ¹³ Ko ruu, ma sjá'a-ri punto ja sátyíí-rí máá-rí, chi nani káa máá kú'a ni ja'a Dios nuu-rí, te jaa ku'a-ún onde nuu máá-ró jíná'an-ró. ¹⁴ Nasu kásjá'a-ri punto káskáa-ri ku'a-ri nátu'un tú ní jákoyo-ri nuu-ro núu, chi sua ruu kákuu ja xnáñúú ní jákoyo-ri onde nuu róó kájani-ri tu'un va'a Cristo. ¹⁵ Tú sjá'a-ri punto ja sátyíí-rí máá-rí siki tíñu kásá'a inga chaa, ko káñukuu ini-ri ja ná yíja-ga modo kákandija-ró, te súan ná ndeá xaan-gá tíñu sá'a-ri jín róó jíná'an-ró, ¹⁶ náva'a kani-ri tu'un va'a níí-gá ñuu ío onde yata núu-ro. Súan te tú níni sátyíí-rí máá-rí siki tíñu ja á

ká'io tu'a nì sá'a inga chaa. ¹⁷ Ko chaa ja sátyíi-de máá-de, ná sátyíi-de máá-de siki máá Jító'o-yo. ¹⁸ Chì nasu cháa ja játú'ún máá kúu ja kéndoo jíñú'ún, chì sua chaa ja máá Dios játú'ún-yá-de.

11

¹ Kuña ká'nu inì-ro ná ká'an-rì ñn tí'li tu'un kat-achì jíín-ró. Kuña ká'nu inì-ro núsáá vii. ² Chì kúkuíñi-rì ja'a-ro jíín tú'un kuíñi Dios, chì nì ja'ncha-rì tu'un ja stánda'a-rí róó jíín ñn-ni yii, kúu máá Cristo, te stá'an-rì róó nuu-yá nátu'un ñn ña'an jáá íi. ³ Ko nátu'un koo, nì xndá'ú-tí Eva jíín tú'un ndíchí-tí, súan yú'ú-rì jíín-ró ja sánaa te sana nuu já jiní tuní-ro, te sanaa te sía-ro modo kájí, modo ndoo, ja káchiñú'ún-ró Cristo. ⁴ Chì nú inga chaa chaa, te kani-de tu'un inga Jesús nuu já á nì kajani-rì nuu-ro, xí nú kuatá'ú-ró inga espíritu nuu já á nì kajatá'ú-ró, xí inga tu'un nuu já á nì kachu'un inì-ro, a jiní-rì ja bueno káandéé iní-ro jíín. ⁵ Chì apóstol yúan, vasa kúñá'nu xa'an-dé ká'an-de, ko tú kánúú kúti-dé kanduu-de ruu, jáni inì-rì. ⁶ Chì vasa tú jákuta'an ka'an-rì, ko ndíchí-rí, te ndivii táká ya'á, a nì kastá'an kájí-rí nuu-ro jiná'an-ró. ⁷ Te ruu, nì nasásúchí-rí máá-rí náva'a kendoó jíñú'ún-ró, te tú ní xíkó-rí tu'un Dios nuu-ro. Te kuachi nì kivi-rì ja ní sá'a-rì súan náún. ⁸ Nì tevíchí-rí sava-ga tikunì ja ní tiin-rì xu'ún-i, náva'a ja-rì kuatíñu-rì nuu-ro. ⁹ Chì ná káncha-rì jíín-ró núú, te nì nandi'i-rì yaku najíín, ko tú ní stáa-rì siki ní ñn-ró. Chì vasa nì nandi'i-rì, ko ñani-yo já ní kikoyo-de ichi ñúu Macedonia, nì kaja'a kua'a-dé nuu-rí. Te tú ní

stá'an kuti-rí róó jíná'an-ró, te ni mā sá'a-rì. ¹⁰ Te jín tíñu yá'a ná sátéyíí-rí máá-rí. Mā kasú-de nuu-rí ja súan ka'an-rì ní ndáñúu Acaya núsáá, chi tu'un ndija Cristo ká'an-rì. ¹¹ Te naja. Tú kúndá'ú inì-rì róó náún. Máá Dios, a jiní-ya. ¹² Ko sá'a-ga-rì tíñu sá'a-rì yá'a, chi chaa-ún, kásatéyíí-de máá-de, kándúkú-de cuestión, káka'an-de ja ñin núú-ni kásatíñu-de jín-rí, ko mā kúndéé-de, chi kasu-rì nuu-dé. ¹³ Chi chaa yúan, apóstol falso kákuu-de. Te máni káxndá'ú-de jín tíñu kásá'a-de. Ko kásá'a-de máá-de ja apóstol Cristo kákuu-de. ¹⁴ Nasu tíñu naa iní-yo ndé'é-yó kúu, chi suni máá Satanás, násama máá, te ndúu ndajá'a ndíi ncháa. ¹⁵ Ja yúan, nasu tíñu káxáan kúu, chi chaa kájatíñu nuu já'ú, kánasá'a-de máá-de, te kásá'a-de ja cháa kájatíñu ndaa kákuu-de. Te jín yá'u tíñu kásá'a máá-de, súan naa-dé. ¹⁶ Ná ká'an-rì inga jínu. Ni ñin chaa, mā káni inì-de ja cháa katachì kúu-rì. Te nú súan, ná kuátá'ú-ró rúu vasté nátu'un ñin chaa katachì, náva'a kuu sátéyíí-rí máá-rí ñin tí'li-ga núsáá. ¹⁷ Tu'un ká'an-rì yá'a, nasu ní tá'ú tíñu máá Jító'o-yo, chi sua ká'an-rì nátu'un ká'an chaa katachì. ¹⁸ Chi tinì-de, kásatéyíí-de máá-de ndasa kákunì-de jín modo kásá'a ñayivi. Te ruu, suni ná sátéyíí-ga-rì máá-rí núsáá. ¹⁹ Chi kákuu va'a inì-ro kájandatu-ro núu cháa káñáá xinì, chi chaa ká'io kájí iní kákuu-ró. ²⁰ Chi nú ñin chaa taan-dé róó, sátiñu sáni-ró, xí nú ñin chaa kee-dé sikì-ro, xí nú ñin chaa kuancháa-de ndatíñu-ró, xí nú ñin chaa sáñá'nu-de máá-de, xí nú ñin chaa stují-dé yikì núu-ro, bueno kájandéé inì-ro jín-de jiní-rì. ²¹ Kúka nuu-rí, chi vitá máá-rí te ja yúan

tú ní kásá'a xaan-rí súan, áchí-rí vii. Chì nátu'un chundéé iní inga chaa sá téyíí-de máá-de, suni súan ruu chundéé iní-rí ká'an-rí tu'un katachí. ²² Chaa hebreo kákuu-de náún. Suni ruu. Chaa Israel kákuu-de náún. Suni ruu. Tata Abraham kákuu-de náún. Suni ruu.

Tundó'o nì jito Pablo síkì tú'un-ya

²³ Chaa ká jatíñu nuu Cristo kákuu-de náún. (Ká'an-rí nátu'un chaa kátachí.) Ko ruu ví'í-gá. Kua'a-gá tiñu sá'a-rí. Nasaa vuelta kákuun-de yunu xí sukun-rí. Xaan-gá já'an-rí vekaa. Nì kuu kua'a jínu káku-rí kuu-rí. ²⁴ Chaa judío, ñn-na te jínu uu xiko cuarta nì kaja'a-de ruu u'un vuelta. ²⁵ Unì jínu nì ki'in-rí yunu xí. ñn jínu nì ki'in-rí yuu. Unì jínu nì ta'u barco-rí. ñn ñúú te ñn ndúú nì kaxndée nìnu-rí nuu kúnú ndúcha mar. ²⁶ Kua'a jínu nì ja'an jíká-rí ichi. Nì kuu káku-rí nuu yúcha. Nì kuu káku-rí nuu ñákuí'ná. Nì kuu káku-rí nuu ñáyívi ñúu-rí. Nì kuu káku-rí nuu ñáyívi sín naciún. Nì kuu káku-rí iní ñuu. Nì kuu káku-rí máá iní ñu'un té'é. Nì kuu káku-rí nuu mar. Nì kuu káku-rí ma'ñú ñaní tú ká'jin ndaa. ²⁷ Nì kuítá-rí. Nì kana taiñ-rí. Nì sátiñu-rí. Kua'a jínu nì kuu já'ni-rí máá-rí numá'ná. Nì kuu jí'i-rí soko, te jichí-rí nducha. Ió kua'a kivi tú ní'in-rí kee-rí. Nì kuu tá'an vijin-rí te jíká kuu víchí-ni-rí. ²⁸ Te síkì táká tundó'o tá'an-rí-ún, ío inga. Chì taká kivi nákanì xaan iní-rí te jítú iní-rí ja kúu taká tikunì kákandíja. ²⁹ Ndé ñáyívi vítá iní-i, te ruu tú vítá iní-rí náún. Ndéja kánangava nuu kuáchi sá'a inga chaa, te ruu tú ndúkijí xini-rí náún. ³⁰ Te nú kánúú sá téyíí-rí máá-rí, te ná sá téyíí-rí máá-rí síkì já vítá iní-rí.

³¹ Máa Dios, Táa Jito'o-yo Jesucristo, ja kánakana jaa-i-ya ní káni ní kuiá, a jini-ya ja tú xndá'ú-rí.
³² Iní ñuu Damasco nì sá'a gobernador jín-rí, cháa tá'ú tíñu ndañúu tñn rey Aretas, ja ní káindasu-de yuñúu cháa Damasco, ja tñn-de ruu kákuni-de núú.
³³ Ko iní ñn jika nì kánde-rí. Te nì kákiñi'in-i ruu yau ventana. Te nì kaskúun-i ruu jika vé'e nama ñúu Damasco. Te súan nì kaku-rí iní nda'a cháa-ún.

12

¹ Níni sátéyí-rí máá-rí ja máá-rí vasa tú ní'in tíñu. Ka'an-rí siki tú'un nì stá'an ndijín máá Jito'o-yo núu-rí jín ja ní skóto-ya rúu. ² Jini-rí nuu ñn cháa yí'i-de nda'a Cristo, ja ío uxi kuun kuiá nì ndéché cháa-ún nì ja'an-de onde andíví uní. Te nú jín yíki kúñu-de, xí nún, tú jini-rí, xí ní xndóo-de yíki kúñu-de, tú jini-rí. Dios kúu I'a jini. ³ Te jini-rí cháa-ún. Te nú jín yíki kúñu-de, xí ní xndóo-de yíki kúñu-de, tú jini-rí. Dios kúu I'a jini. ⁴ Ja ní ndéché-de nì ja'an-de onde nuu jardín andíví. Te yúan nì jini so'o cháa-ún tu'un sa'í, ja má kúu kastu'ún ní ñn cháa. ⁵ Siki cháa-ún, ná sátéyí-rí máá-rí, ko ja jín máá-rí, ja máá-rí, ma sátéyí-rí máá-rí, chí sua nú jín tú'un vitá iní-rí te kuu. ⁶ Nú kuni-rí sátéyí-rí máá-rí, tú káñáá xini-rí. Chí ka'an ndaa-rí. Ko ma sá'a-rí. Ko ma ká'an-rí súan, chí sanaa te ñn cháa kani-ga iní-de ja súkún-ga ku'a-rí vása ja jini-de ruu, xí ja jini so'o-de tu'un-rí. ⁷ Chí siki ja ní stá'an ndijín kua'a-ya nuu-rí, tú kuni-ya ja ja'a ku'a sáñá'nu-ga-rí máá-rí. Ja yúan ní cháa ñn kue'e nuu-rí. Te ñn yuchi Satanás kúu-ún, nì stují núu-rí, náva'a tú ja'a ku'a kusí iní

añú-rì jín máá-rí. ⁸ Ja yúan ní kuu unì jínu ká'an nda'ú-rì jín máá Jító'o-yo, já ná cháxio-ya-ún kí'in. ⁹ Te nì ka'an-ya jín-rí: Tú nínì, chì tų'un luu ío inì-rì kúu ja kánúú núu-ro, chì nú ká'io vitá inì ñayivi, yúan-na te fuerza-rì ná yíja inì-i, áchí-ya. Ja yúan kúsi xáan iní-rì sátéyíí-rí máá-rí sikì já vitá inì-rì, náva'a ná kúnchaa fuerza máá Cristo jín-rí. ¹⁰ Ja sikì yúan kúu ja xáan kúsi iní-rì jín tú'un vitá inì, jín tú'un kástá'an-i ruu, jín tú'un nándi'i-rì najín, jín tú'un káchindikín-i ruu, jín tú'un tá'an-rì tundó'o ja sikì Cristo. Chì hora ío vitá-rì, máá hora-ún ío ndáján-rí. ¹¹ Chaa káñáá xini sá'a-rì máá-rí ja súan sátéyíí-rí máá-rí. Ko máá-ró, nì kastétuu-ró ruu, chì sua ka'an-ro já'a-rí jíná'an-ró núú. Chì nì tú kuí'a kuti cháa kúu-rì nuu apóstol kákuu ví'í-gá-ún, vasa tú na tiñu-rì. ¹² Te ma'ñú taká-ro ní io ndija taká tuni nì sá'a-rì cuenta apóstol, jín táka paciencia jín tuni, jín tíñu ñá'nu, jín tíñu náa iní-yo ndé'é-yó. ¹³ Naún ta'u kuí'a nì nì'in-ro vásá sáva-ga tiku'nì kákandíja, chì mání ja tú ní stáa kuti-rí sikì-ro. Sá'a tuká'nu inì nuu-rí ja súan nì sá'a ndíva'a-rì jín-ró.

Ja kuní Pablo kí'in-de vuelta unì sándaq-de tiñu-i

¹⁴ Te vina a ío tų'a-rì ja jáa-rì nuu-ro vuelta unì. Ko nasu já stáa-rì sikì-ro jíná'an-ró, chì nasu ndátíñu-ró kuní-rì, chì róó kuní-rì. Chì se'e, tú modo kaya-i ja kúu táa-i, chì sua kaya táa ja kúu se'e-de. ¹⁵ Ko ruu chì kúsi iní-rì kanu-rì cuenta máá-rí, te vasa onde máá-rí ná síjita ndi'i-rì máá-rí sikì añú-ro. Sikì já kúndá'ú xaan-gá inì-rì róó, ja yúan nú ku'a kákundá'ú inì-ro ruu, náún. ¹⁶ Ja jáan, ko ruu, vasa tú ní stáa kuti-rí sikì-ro, chì sua nì

tiin yátá-rí róó, chi chaa maña kúu-rí káka'an-ro.
¹⁷ Jaán, jín ín tá'an chaa nī tájī-rí nī jaa nuu-ro,
 ní xndá'ú-rí róó, náún. ¹⁸ Nī ka'an nda'ú-rí jín
 Tito jaa-de, te nī tájī-rí ín ñani kujaa jín-de. Te xí
 sánaa ní xndá'ú Tito róó. Nasu jín ín-ni xini kájika
 kuu-rí náún. Te nasu ín-ni ichi kájika-rí náún.
¹⁹ Kájani iní-ro já kándúkú-rí ka'an-rí ja'a máa-rí
 nuu-ro náún. Máa Dios jiní-ya já káka'an-rí tu'un
 Cristo. Nani máni, taká yuán kásá'a-rí náva'a ná
 yíja-ga iní-ro. ²⁰ Chi yú'ú-rí ja sánaa nú ná jáa-rí,
 te ma ní'in-rí róó natu'un játa'an iní máa-rí. Ní
 róó, ma játa'an iní-ro rúu. Chi sánaa kákanaá-ro,
 kákukuásún iní-ro, kákiti iní-ro, kásásín-ro máa-ró,
 káka'an tú'ún siki tá'an-ró, kákutuku iní-ro kájito
 tá'an-ró, kásávixi-ro máa-ró, tú kétá'an kásá'a-ró.
²¹ Chi nú sanaa jáa tuku-rí, yúan-na te kuka nuu-rí
 sá'a Dios kuni-ro jíná'an-ró. Te ndukuí'a iní-rí sá'a
 kua'a cháa kásá'a kuachi ichi yatá, chi tú kákuni-de
 nakani iní-de siki taká tiñu chá'an kásá'a-de, ja
 kásá'a téné-de, ja kásá'a kuáxán-de.

13

¹ Ya'á kúu vuelta uní ja jáa-rí nuu-ro jíná'an-ró.
 Te jín tú'un ka'an uu xí uní testigo te kundaa
 taká tiñu. ² A nī kana jín-rí nuu ñáyivi ní kásá'a
 kuachi-ún, te suni nuu sáva-ga-i. Te vina vasa
 jíká kánchaa-rí, ko kána jín tuku-rí nuu-í, ná nī
 ka'an-rí kivi ní jaa-rí vuelta uu nī kanchaa-rí
 jín-ró chi nú jaa-rí inga jínu, te ma ká'an vitá-rí
 jín-i. ³ Chi kájikān-ro prueba ja nú ndaa ká'an
 Cristo ja ká'an-rí yu'u núu-yá. Te I'a-ún, tú vitá-ni
 jíku-ya já'a róó, chi sua jíku-ya jín fuerza ja'a róó

jíná'an-ró. ⁴ Chi vitá-ya te n̄i ji'i-ya jiká cruz, ko chakú-ya sá'a fuerza Dios. Te suni súan yóó, vitá in̄i-yo jín-yá, ko kúkuéé-ga te kuchaku-yo jín-yá sá'a fuerza Dios ja'a yóó jíná'an-yó. ⁵ Ná nándúkú víi máá-ró sikí máá-ró, te kuni-ro nú kákandíja va'a-ró xí túu, ch̄i sanaa te ká'in-ga-ro núu kuáchi. Xí tú kájin̄i-ro máá-ró já ncháá Jesucristo in̄i-ro náún, te nú ma kéndoo kuí'a-ro. ⁶ Ko ñúkuu in̄i-ri ja ná kuni-ro jíná'an-ró já rúu tú kákendoo kuí'a-ri. ⁷ Te kájikān ta'u-rí nuu Dios, náva'a ma sá'a-ró ní ñn tiñu ñáá jíná'an-ró, ko nasu sikí já ná kúndéé-ri kéndoo va'a-ri. Ch̄i kuni-ri ja ná kúndéé-ró sá'a-ró tiñu va'a, vaša ruu ná kóo-ri nátu'un cháa kéndoo kuí'a, n̄i jini-ro. ⁸ Chi ma kúu kasu-ri ichi tú'un ndaa, ch̄i máni sua skáka-ri tu'un ndaa. ⁹ Ja yúan kákusi in̄i-ri nú vitá in̄i-ri, te róó, nú ká'io fuerza in̄i-ro. Te kájikān ta'u-rí ja ná yíja va'a-ga in̄i-ro. ¹⁰ Ja yúan vaša kánchaa jíká-rí, te cháa-ri taká tu'un yá'a nuu-ro, náva'a tú kundij-ri nuu-ro te ka'an xa'an-rí jín-ró. Chi n̄i ja'a máá Jító'o-yo fuerza-ya núu-rí ja skuá'nu-ri róó, nasu já xnáa-rí róó. ¹¹ A n̄i ka'an-yo núsáá, ñáni. Ko ío ñn máá tú'ún-na tu'un ka'an-ri jín-ró. Ná kóo si in̄i-ro. Ná sýíja-ga-ro máá-ró. Ná sándéé in̄i-ro jíná'an-ró. Vindáa vi-nené ná kúxiukú-ró. Te máá Dios, I'a ndiso tu'un kuaká'nu in̄i, jín tú'un kúndá'ú in̄i, ná kúnchaa-ya jín-ró jíná'an-ró. ¹² Nú káka'an-ro jín tá'an-ró te ndoo titú tá'an-ró. Taká ñayivi ndóo, káka'an-i ja ná sándéé in̄i-ro jíná'an-ró. ¹³ Tu'un luu ío in̄i máá Jító'o-yo Jesucristo jín tú'un kúndá'ú in̄i Dios yóó, jín tú'un kété'an ká'nu-yó jín Espíritu Santo, ná kóo jín taká-ro jíná'an-ró. Súan ná kóo. Amén.

Testamento jaa maa jito ho-yo Jesucristo
New Testament in Mixtec, San Miguel el Grande
(MX:mig:Mixtec, San Miguel el Grande)

copyright © 1951 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixtec, San Miguel el Grande

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixteco, San Miguel el Grande [mig], Mexico

Copyright Information

© 1951, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, San Miguel el Grande

© 1951 Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

a7b2e4b3-7fe3-5b8e-b04c-0245065924f9